

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 17

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, JANUARY 21ST, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Slovenski odvetnik zagovarja mlado morilko Mrs. Judd v Arizoni

Phoenix, Arizona, 20. januarja. Pred tukajšnim sodnikom Speakman se je začela obravnava proti znani mladi morilki Mrs. Ruth Judd, ki je obdolžena, da je umorila dve svoji prijateljici, Miss Leroi in Miss Samuelson, nakar je njuna trupla spravila v kovčke in poslala iz Arizone v Los Angeles, California. Mrs. Judd je soproga znanega zdravnika dr. Judda. Mrs. Judd ima na razpolago tri odvetnike, in med njimi je tudi poznani slovenski odvetnik Mr. Jos. Završček, sin poznane Završkovice družine iz 39. ceste, v Clevelandu, ki si je v glavnem mestu države Arizone, v Phoenixu, pridobil v zadnjih letih obširno in odlično prakso. Pri obravnavi bo navzven oče obtoženke, Rev. Judd, ki je pastor v pokroju, in poleg njenega moža tudi njen brat. Obtoženka je prišla prvi dan k obravnavi v popolnoma novi obleki, za katero je potrošila \$100.00. Dvorana, kjer se vrši obravnava, je zelo majhna in zagovorniki tvorijo skupino kakih 50 oseb, tako da je mogoče le 50 gledalcev biti navzočim. K obravnavi je pa dospelo iz vseh krajev države in tudi iz drugih držav stotine ljudi, in ko se je obravnava pričela, je nastal tako drenj, da je morala nastopiti policija. Ljudi je večina prignala radovednost blizu. Zagovorniki bodo skušali dokazati, da je Mrs. Judd slaboumna, in da je slaboumnost že podedovala. Ves prvi in drugi dan so porabili za izbiranje porotnikov.

Država preiskuje

Državni pravnik Miller je naročil veliki poroti, da preiskuje poslovanje bankrotirane Brotherhood Watch & Jewelry Co. v Clevelandu, pri kateri se je baje oslepilo ljudi za \$600.000. Stotine železničarjev je bilo namreč prisiljenih, ko so kupovali ure na kredit, da so podpisali tri note, namesto ene. Kompanija je pa prodala vse tri note diskontno družbi in dobila trojni denar. Železničarji so zgubili nekako \$200.000, delničarji nadaljnih \$200.000, in kompanije, ki so prodajale blago trdili, pa zopet nad \$200.000. Pri omenjeni trdki je kupovalo kakih 8.000 železničarjev svoje ure. Proti kompaniji so se ljudje že pritožili na zvezni sodnik, ki pa slučaj ni prevzela, in je sedaj moral nastopiti državni pravnik Miller.

Nov direktorij Sl. Doma

Preteklo nedeljo se je vršila letna delničarska seja Slovenskega Doma na Holmes Ave. Sledeči poznani rojaki so bili izvoljeni direktorjem Slovenskega Doma: John Trček, Louis Jerkič, John Markel, John Slapnik, Andrew Lokar, Ciril Blaško, Anton Mavrič, Chas. Benevol, Lovrenc Leskovec, Krist. Marc, John Černko, Frank Salmič, Anton Satkovič, Frank Kocin, J. Medved in Anton Drašček. Prihodnja seja starega in novega direktorija se vrši v ponedeljek, 25. januarja, ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih Slovenskega Doma.

V bolnico

V Mt. Sinai bolnico se je podal v svrhu operacije poznani rojak Gregor Rejc, 15622 Holmes Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Slovenec dr. Kramer vodi začasno zunanje posle kraljevine Jugoslavije

Belgrad. — Kralj Aleksander je postavil za zastopnika zunanjega ministra dr. Albert Kramerja, Slovenca, ki je sicer minister za trgovino in obrt. Minister zunanjih zadev dr. Vojislav Marinković, se bo dalj časa mudil v inozemstvu. Novi kabinet jugoslovanske vlade, ki je bil pravkar imenovan od kralja, sestoji sledeče: ministerski predsednik Peter R. Živković. Minister zunanjih poslov dr. Vojislav Marinković. Minister za trgovino in obrt dr. Albert Kramer. Minister socialne politike in narodnega zdravja g. Ivan Pucelj. Minister notranjih zadev dr. Milan Sršić. Minister prosvete dr. Dragotin Kojić. Minister pravosodja Božidar Maksimović. Minister gozdov in rudnikov dr. Stanko Šibenik. Minister prometa Lazar Radičević. Minister kmetijstva Juraj Demetrović. Minister gradb. Nikola Preka. Minister vojne in mornarice general Dragomir Stojanović. Minister financ dr. Milorad Djodjević in minister telesne vzgoje dr. Dragan Kraljević.

Važno za volitve

Ako je mogoče kaj nepravilnega z vašo registracijo ali ako želite imeti ali ono pojasnilo glede volitev ali če hočete sodelovati v kampanji za izvolitev državnega pravdnika Millerja županom mesta Cleveland, tedaj se oglašite v glavnem stanu Millerjeve kampanje, v Gornikovem poslopju, 6225 St. Clair Ave, kjer boste dobili točna pojasnila in več rugih ugodnosti, ki jih ne morete dobiti drugje. V uradu je vedno več ljudi pripravljenih postreči vam v vašo zadovoljnost.

Kako je to lepo!

Republikanci, ki imajo večino v mestni zbornici, so te dni nenavadno lepo počastili svoje zamorske kolege v mestni zbornici. Tu se nahajajo namreč trije zamorski councilmani, in vsak izmed njih je dobil čast predsednika ali drugega važnih odborov, dočim so popolnoma prezrli 9 demokratov. Tako je councilman Bundy načelnik odseka za javno postrežbo! Councilman George je načelnik odseka za policijske zadeve in councilman Payne je načelnik za javno blagostanje! Pa naj še kdo reče, da republikanci ne plavajo od same ljubezni do zamorskih državljanov!

Progresivni klub

Jugoslovanski progresivni klub v Euclidu pozivlje svoje članstvo na redno mesečno sejo, ki se vrši v petek, 22. januarja ob 8. uri zvečer v Frank Strumbly dvorani na Bliss Rd. Ako ne morete plačati članarjine zanjeprej, pridite vseeno. Več važnih točk se ima rešiti na tej seji, in odbor pričakuje, da bo seje gotovo navzoči. Pripeljte tudi kakega novega člana. To leto bo naš klub še bolj aktiven kot kdaj prej.

Odhod na večerjo

Člani od Rainbow Hunting in Fishing kluba so prošeni, da se zberejo v nedeljo ob pol sedmi uri zvečer v S. N. Domu na 80. cesti, nakar se skupno odpeljejo na srnjakovo večerjo Euclid Rifle in Hunting kluba.

* Angleži so aretirali v Indiji najmlajšega sina Gandhija.

Kdo ve, če je Al Smith v dirki za predsednika?

Priporočila vredni slovenski trgovci

Tekom zadnjih par tednov so imeli naši slovenski groceristi, ki so člani Narodnega trgovskega kluba, ob petkih večji oglaš v "Ameriški Domovini," potom katerega so nudili gospodinjam izvanredno znižane cene na raznem grocerijskem blagu. Kot nam trgovci pripovedujejo, so imeli lep uspeh z oglaš, in se je veliko večje število kupcev oglasilo v njih trgovinah kot navedno. Zlasti vlada veliko zanimanje za nove vrste najfinejše kave, ki je izbrana nalašč za slovenske groceriste, ki so člani Narodnega trgovskega kluba. Ta kava je v posebnih zavojih in jo dobite pod imenom "Krka," "Sava," "Drava" in "Triglav." Kava je od 19 centov funt naprej. Pa tudi druge potrebščine dobite v teh slovenskih trgovinah, precej ceneje kot če greste v tujo verižno trgovino, kjer vas poznajo le za denar, dočim vas slovenski trgovci poznajo po vsaki priliki. Rojacom priporočamo, da pazijo na oglase Narodnega trgovskega kluba, ker jim bo to v korist.

Vest iz domovine

V vasi Podlipa je umrl poznani rojak Anton Železnik, star 81 let. Po domače se je pri hiši reklo "pri Koutru." Ranjaki zapuščila v Ameriki dve hčeri, Mary Šebnik in Barbara Hunter in sina Frank Železnik, v domovini pa hčer Antonijo Mole in sina Antona Železnik. Naj bo ranjaku ohranjen blag spomin!

Miss Frances Samson

Med graduiranci Collinwood višje šole se nahaja tudi mlada Slovenka Miss Frances J. Samson, hčerka poznane Samsonove družine v Collinwoodu. Njeno ime je bilo pomotoma izpuščeno iz seznama zadnji ponedeljek. Mladi hčerki kot družini prav iskrene čestitke!

Trikrat v kratkem je kruta smrt posegla v družino

Tekom dveh tednov sta slovenski družini Plut in Tomšič v Newburgu morali prenesti tri velike udarce, ko je smrt posegla po njih dragih in jih odpeljala s seboj v večnost. Najprvo je neizprosna morilka posegla po Matiju Plutu, staremu 54 let, ki je preminul 4. januarja. Komaj je bila zagrebena zemlja nad svežim grobom Pluta, ko se je oglasila bela žena ponovno in zahtevala sestro ranjakega Matije, Katarino Tomšič, ki je umrla zadnji teden. In še predno so mogli otroci v družini Tomšič si obrisati bolesterne solze po smrti matere, se je kruta žena ponovno oglasila in je 19. januarja vze-la s seboj Louis Ferenčaka, moža za hčere Katarine Tomšič, ki je preminul po par dnevni bolezni pljučnici, star komaj 34 let. Ranjki je bil doma iz vasi Cerklje pri Krškem na Dolenjskem, odkoder je prišel sem pred 13. leti. Bil je član društva sv. Jožefa št. 146 K. S. K. J. in član društva Bled št. 20 S. D. Z. Tu zapuščila žalujočo soprogo Mary, sina Louisa in hčerko Antonijo ter sestro Rosie Lindič, bratranca Mike Šolar, sestrice Katarino Ferenčak in Mary Barbič, v starem kraju pa mater. Pogreb ranjakega se vrši iz hiše žalosti na 3622 E. 80th St., v soboto, 23. januarja pod vodstvom Louis Ferenčola. Silno prizadetim družinam naše globoko sožalje!

Zdravnik ubit

Potniški vlak Nickel Plate železnice je včeraj ubil dr. A. B. Smitha, ko je vozil preko križišča na W. 116th St. Zdravnik je bil na potu k neki ženski, ki je imela porod, ko je lokomotiva zgrabila njegov avto in ga vlekla 50 čevljev naprej, predno se je vlak ustavil. Zdravnika so takoj odpeljali v bolnico, kamor je pa dospel že mrtev.

Samo trije dnevi so za registracijo

V soboto bo odprt urad volivnega odbora za vse one, ki bi se radi registrirali za županske volitve 16. februarja, ko se bo odločilo, kdo bo župan Clevelandu, ali republikanec Morgan ali pa demokrat Miller. Postava določuje tri dneve za registracijo. Sobota, ponedeljek in torek, 23., 24. in 25. januarja so za to odločeni. Registrira se lahko samo v uradu volivnega odbora v City Hall, pritličju, vhod na desni strani. Urad je odprt od 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Ako ste se pa samo preselili iz ene hiše v drugo, iz ulice v drugo ulico, tedaj pa lahko to naznanite v uradu "Ameriške Domovine," kjer se lastnoročno podpišete, drugo pa mi preskrbimo za vas brezplačno. Ponovno apeliramo, da volijo 16. februarja vsi slovenski državljani. To je ena volitev po dolgih letih, katero ne morete zgrešiti, kajti volitev bo izvanredne važnosti za bodočost nas Slovencev v Clevelandu, ko bo izvoljen Ray T. Miller.

Delavci med seboj

John McClellan je predsednik unije barvarjev v Clevelandu. Izvoljen je bil tudi od svoje unije, da zastopa kot delegat unijo pri Cleveland Federation of Labor. Predsednik te delavske federacije, McLaughlin, star in zakrknjen republikanec, pa je vzel McClellanu pravico do delegatstva pri delavski zvezi, češ, da je McClellan volil za Petra Witta kot županskega kandidata in ne za republikanca Morgana. To je direktno nasilje in kršitev ustavne pravice državljanja McClellana. Unija barvarjev je McClellana ponovno enoglasno izvolila delegatom in sedaj se bo vnel boj med McLaughlinom in McClellanom.

* Danes praznujemo praznik sv. Neže.

Silen potres v Južni Ameriki je povzročil neprecenljivo škodo

Lima, republika Peru, 20. januarja. Nenavadno močan potres je v glavnem mestu te republike danes povzročil ogromen strah med prebivalstvom, porušil mnogo hiš in povzročil popolno temo v mestu. Doslej še ni mogoče dognati, če je potres zahteval tudi kaj človeških žrtve, toda porušenih je nenavadno veliko število starodavnih in zgodovinskih hiš. Potres je divjal kot morski valovi in je dvigal in zniževal hiše, ki so se tresle kot bi bile delane iz papirja. Ker je cdnehala električna razsvetljava, je bilo mesto vrženo v temo, kar je še povečalo grozo prebivalstva. Ljudje so se ob času potresa nahajali večinoma pri večerji ali pa v gledališčih. Zenske so kričale in padale v omedle-vico. Drugi so zopet začeli moliti. Vozniki avtomobilov niso mogli kontrolirati slednjih in so divje vozili po cestah, ogrožajoč življenje ljudi. Ljudje so postajali histerični. Predno je nastal potres, se je čulo votlo bobnenje pod zemljo. Mesto Lima je bilo popolnoma porušeno ob potresu leta 1746, in je bilo tedaj znova zgrajeno.

Nova cerkev

Kot se nam poroča so dela umetniškega slikanja v notranjosti nove cerkve sv. Vida sedaj končana. Naprej se vrši pokladanje marmornatih plošč v svetišču, katero delo gre le počasi naprej, ker je delo zelo natančno. Potem pa pridejo še orglje, klopi in mnogo druge opreme. Da bi bilo več denarja na razpolago, bi se nova cerkev že otvorila, tako pa mora vodstvo župnije sproti narediti, kolikor je pač sredstev na razpolago. Vendar ni več daleč dan, ko bo veličastna nova cerkev odprta za župljane sv. Vida.

Če dijaki volijo

Dijaki in dijakinje na Western Reserve univerzi v Clevelandu so imeli včeraj poskusno glasovanje, ki je izpadlo zelo ugodno za Millerja kot županskega kandidata. Za Millerja je bilo oddanih 594 glasov, za Morgana 521 in za Witta 22. Pozneje so oni, ki so glasovali za Witta, enoglasno sklenili, da grede njih glasovi za Millerja. Splošni sentiment po Clevelandu je, da bo Miller izvoljen z veliko večino.

Direktorij S. D. Doma

Delničarji Slov. Del. Doma so izvolili sinoči sledeče nove direktorje: Jos. Zele, Grošel, Tolar, Perdan in H. Princ, za dve leti. Božič, Lokar ml., Bohinec, Vadnal in A. Svetek za eno leto. Stari direktorji ostanejo: John Gorjanc, Vinko Grdina, Vinko Cof, John Hrvat in Vid Jančič. Natančneje o zborovanju jutri.

Unijske plače

Unija plumberjev in unija delavcev, ki polagajo marmornate plošče, je glasovala, da bodo člani unije delali zanjeprej za \$2.00 manj na dan. Tako so doslej že skoro vse gradbene unije v Clevelandu se zadovoljile z znižano plačo v teh dneh, kar pomeni, da bo gradnja hiš postala cenejša.

Važna seja

V petek, 22. januarja, ob 8. uri zvečer se vrši zelo važna seja Slovenskega Sokola v Collinwoodu. Seja se vrši v spodnji dvorani Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. Članstvo je vljudno vabljeno, da se gotovo udeleži.

Zedinjene države naj odpravijo visoko colnino za zboljšanje razmer

Geneva, 20. januarja. Gospodarski odsek Lige Narodov je nocoj izjavil, da je visoka colnina največja zapreka, da se ne vrnejo normalne razmere in da evropski narodi ne morejo plačevati svojih dolgov Zedinjenim državam. Ako želi Amerika dobiti denar od Evrope, tedaj mora na vsak način znižati colnino. Slednja povzroča, da se svetovne gospodarske razmere ne morejo urediti. Gospodarski odsek Lige Narodov je obenem sporočil vodstvu Lige, češ, da je prišel do prepričanja, da so se gospodarske razmere po vsem svetu od julija meseca lanskega leta precej poslabšale. Ena evropska država za drugo je odredila korake, da prepreči import tujezemskega blaga, obenem pa, da izvažajo kolikor mogoče domačega blaga. Državam se sicer posreči preprečiti import, toda glede eksporta so v žalostnem položaju. Tako je prišel gospodarski odsek do prepričanja, da le znižanje colnin more vrniti normalno prosperiteto.

Pogreb Mrs. Dobrinič

Kot smo že včeraj poročali, je umrla v torek zvečer Mrs. Mary Dobrinič, poprej Mihelčič, rojena Zabukovec, vdova po ranjaku John Mihelčiču, s katerim je prej vodila grocerijsko trgovino v našelbini 22 let. Pred dvema letoma in pol se je poročila z Mr. Math Dobriničem, dobro poznanim med Slovenci. Ranjka je bila stara 51 let, doma iz Loza, kjer zapuščila enega brata Franka, flukaj pa poleg soproga dva brata, Antona in Matija. V Ameriki je bivala 29 let. Tu zapuščila tudi sestro Mrs. Joseph Prime, ki stanuje na 1017 E. 71st St. Ranjka je bolehalo leto dni. Bila je članica sledečih društev: društva Srca Marije (stara), dr. Marije Magdalene št. 162 KSKJ in dr. sv. Ana št. 4 SDZ. Pogreb se vrši v soboto iz hiše žalosti na 6511 Bonna Ave., ob 10 uri dopoldne v cerkev sv. Vida pod vodstvom A. Grdina & Sons. Bodi blagi ranjki dodeljen večni mir preostalim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje!

Plesna prireditve

V soboto, 23. januarja, prirediteljski odsek Slovenske Delavske Zadrugne Zveze ob 7. uri zvečer v prostorih Slov. Del. Doma na Waterloo Rd. plesno prireditve. Igrala bo izborna godba Jack Zorc. Zenske bodo skrbale, da boste s postrežbo in zabavo popolnoma zadovoljni. Vabljeni ste prijazno na to prireditve.

Zadušnica

V soboto, 23. januarja, se bo v cerkvi sv. Kristine na E. 222. cesti brala sv. maša za pokojno Ivano Bregar, ob priliki druge obletnice njene smrti. Prijatelji in znanci so prošeni, da se udeležijo.

Demokrati 10. varde

Vsi demokratski državljani 10. varde, ki se želijo registrirati za volitve 16. februarja, naj se zgledajo v glavnem stanu na 3903 Payne Ave. Urad je odprt vsak dan popoldne, razven ob nedeljah.

Igralci Pasijona

V četrtek zvečer, 21. januarja, naj pridejo igralci Pasijona v Knausovo dvorano. Pripeljejo naj tudi nove igralce s seboj. Prosi se vse, da se gotovo odzovejo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00; pol leta \$3.50; pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 17, Thu., Jan. 21st, 1932

Kdo bo zmagal?

Oba največja angleška dnevnika v Clevelandu, The Cleveland Press in The Cleveland Plain Dealer sta se že izjavila za izvolitev državnega pravdnika Ray T. Millerja kot za prihodnjega župana v Clevelandu. Oba sta obenem podala tudi vzroke, zakaj podpirata kandidaturu Ray T. Millerja. Tuzadevno piše The Cleveland Plain Dealer v posebnem uredniškem članku sledeče:

"Kdo naj bo prihodnji župan mesta Clevelanda? Ray T. Miller ali Daniel Morgan?"

"The Plain Dealer podpira Millerja.

"Zelo važno, da je prvi izvrševalni uradnik našega mesta pod novim čarterjem, ne samo mož sposobnosti in skušnje, pač pa da je obkrožen v svojem uradu od vpliva, ki deluje za dobro vlado.

"Morgana podpira organizacija Maurice Maschketova — isti politični stroj, ki podpira Fred Thomasa, in ki bi skoro Herman Finkla izvolili za predsednika večine v mestni zbornici, isti politični stroj, ki daje streho Hirstiusu in Bernsteinu, isti politični stroj, ki je bil svoje dni ponosen, da vodi stranko Thomas Fleming, isti politični stroj, ki je poslal Schooleyja v mestno zbornico, isti politični stroj, ki je kontroliral volivni odbor na tak način, da je bil državni tajnik prisiljen pometati uradnike volivnega odbora iz urada radi nesplošnosti dolžnosti.

"Ray T. Miller, je, kot je njegov nasprotnik, široko znan v našem Clevelandu. Podlaga njegovi moči v mestu je tekom tega kontesta njegov odlični rekord, katerega si je ustvaril kot napreden bojevnik za dostojnost v postavi in javnosti.

"Leta prej, predno je prišel Ray T. Miller v urad državnega pravdnika, je bil ta urad kontroliran po Maurice Maschketovi organizaciji. In državni pravdniki, ki so se imeli zahvaliti za svojo nominacijo Maurice Meschketu, ni absolutno ničesar naredili, da bi podrezali v politične aktivnosti, ki so izpodkopavale zgradbo dobre vlade v Clevelandu.

"Ko je leta 1928 Maschketova politična organizacija, to je, republikanska stranka, zgubila urad državnega pravdnika, je dobila s tem tak udarec, da ga še danes ni preživela. Maschketov politični stroj je šel do skrajnosti v svojem prizadevanju, da si ohrani ta urad v onem letu, ko je vse drlo za Hooverjem. Toda zgodilo se je nasprotno. Miller je bil izvoljen in zopet ponovno izvoljen.

"Millerjeva tri leta v uradu državnega pravdnika so bila tri leta neprestane vojne napram razmeram, za katere je odgovorna organizacija, ki danes podpira Morgana, in katere razmere je ista stranka mirno trpela.

"In isti politični stroj, ki je skušal preprečiti Millerju, da ne bi postal državni pravdnik, isti politični stroj skuša sedaj Millerju preprečiti, da ne bi postal mestni župan. Bitveno so motivi isti, da namreč poštenu Miller ne sme biti župan, kot ne bi smel biti državni pravdnik.

"Toda prosekator Miller je dal vsemu okraju odličen vzgled, kaj zmore bojeviti in pošten javni uradnik. Brez odmora je bil neprestano na delu v boju proti graftu in korupciji v glavnem uradu. Ni ga bilo še tako mogočnega ali bogatega lumpa v javnosti v Clevelandu, da ga ne bi prijel Miller neustrašeno za vrat in ga pritiral pred sodni stol. In dostikrat je vrgel Miller svoje pšice tudi v vrste organizacije, ki mu sedaj nasprotuje, da ne bi postal župan.

"In Cleveland potrebuje ravno takega borca za poštenost v vseh panogah vlade. Cleveland potrebuje župana, ki ima Millerjevo korajžjo, ki ima čisti pogled Millerja in Millerjev razum in umevanje onih sil, ki neprestano grozijo porušiti mir in dostojnost v naši sredini.

"The Plain Dealer daje brez vsake rezerve svojo pomoč Ray T. Millerju za župana v Clevelandu."

Tehni so vzroki Plain Dealerja, in bodo gotovo pomagali, da bo Ray T. Miller izvoljen s sijajno večino prvim uradnikom mesta Cleveland.

D O P I S I

Lorain, O. — V nedeljo 31. januarja ob 7:30 zvečer bo dramski klub uprizoril podučno Finžgarjevo dramo "Razvalina življenja." Upam, da bo občinstvo s to igro docela zadovoljno, akoravno je res žalostne vsebine, saj je v njej toliko podučnega. "Razvalina življenja" je pisatelj zajel iz kmečkega življenja. Nič ni v drami prisiljenega, vse je tako resnično žalostno, kot se še danes dogaja med priprostim ljudstvom. Pisatelj nam predločuje same kmečke karakterje, njih misljenja in nazore, ki so vsi naravni, nepričleni, a vendar različni. Poleg vsega tega je pa le srce merodajni faktor, ki zida in ruši.

Urh Kante, kmet, ki čestokrat povdarja, kako ničvreden je pijanec, a sam se celo življenje bavi z žganjekuho, ima hčerko Lenčko, ki se je zaljubila v fanta Ferjana, ki pa očetu ni po volji, kajti izbral je sam bogatejšega zeta, soseda Martina. Lenčka ga ne mara, ker ljubi Ferjana. Oče ji pove, da se bo tako omožila, kot on želi in ne drugače. Lenčka pozna očetovo trmo, se uda in se poroči z Martinom. Lenčka je bogatega Martina žena, a srce je ostalo Ferjanu, s katerim se še vedno snideta. Lenčka se zave, da je za njo življenje uničeno, ne more več priti do našati gorja, uda se plačati in piteja, da v opoju pozabi svojo nesrečo. Oče dozna, da Lenčka pi-

je in ji prizna, da se je zmotil ob Martinu.

V zadnjem dejanju, zadnja scena, je "Razvalina življenja" popolna — kakšna je, pridite in jo boste videli. Režija in vloge so v dobrih rokah, zato je pričakovati, da bo igra izvajana v najboljše za do voljstvo občinstva.

Louis Seme.

Cleveland (Collinwood), O. — Dolgi zimski večeri so tukaj in zraven tudi velike in težke skrbi, posebno za nas žene, katerih možje ne delajo. Kje bomo vzeli, da se preživimo v tej depresiji? Starina se obrne pa pravi: "Jaz sem delničar Zadruga, in tudi vem, da me v takem slučaju Zadruga ne bo pustila, kot jo jaz nisem pustil v časih, ki so bili boljši kot danes. In to ti povem, stara, glej, da mi naše male vzgojiš v zadržanem duhu, sicer jim bo v enakih slučajih truda predla, kot bi nam, ako ne bi bili prej gledali, kje so interesi delavca."

Starina je prav povedal, sem si mislila. Pa nadaljuje in pravi: "Pojdi tje na 156. cesto in vrzi to pismo v poštni nabiralnik!" Seve, moža se mora vedno ubogati, posebno še v takih sitnih časih, kot jih imamo sedaj. Gredečo ne 17. štap sem slišala pogovor dveh rojakov. Prvi pravi: "Hej, Jože, kako se še kaj imaš?"

"Slabo! Kakih 20 stopinj pod ničlo! Pa ti, Frank?"

"Orka štelaža, prav nič bolje. Kam jo boš mahnil pa v soboto večer?"

"Slišal sem, da imajo ženske veselico v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd."

"Katere ženske?"

"Kaj ne veš? V koledar pogledaj, pa boš videl, da ima ženski odsek Slov. Del. Združne Zveze imenitno plesno veselico v soboto."

"Tristo zelenih! Saj sem bil res enkrat že na njih veselici in reči moram, da te žene in dekleta ti pa znajo."

"Ja, ja, znajo pa, znajo! Veš, one imajo osem bartender, svoje kuharice in postrežkinje. Samo povej eni izmed tistih punc, ki ima na glavi kapo, na kapi pa znak S. D. Z. Z. kaj želiš za žolodec, pa se ti zviška želja izpolni."

"Res?"

"Kaj misliš, da te vlečem. Veš kaj, pridi v soboto 23. januarja, letošnjega leta (ko je ravno prestopno leto), na to veselico. Morda se primeri, da te katera vpraša, če jo hočeš za ženo, ker to je njih leto."

"To mi je znano, samo to bi rad vedel, koliko hočejo za veselo 'good time'."

"Eh, kaj boš gonil tisto! Saj si lahko misliš, da je samo 50c, ali po ameriškansko: pol copaka. Pa se boš najedel in naplesal, da te bodo noge bolele."

"Kršen maček, pa vse to se bo dobilo za 50c?"

"Ja, pa menda ja! Veš, jaz sem vse to zvedel iz zanesljivega vira, zato ti pa vse to pripovedujem, da boš gotovo šel na veselico."

"Ju beč jur žlajf da bom šel, čeprav ne delam že osem mesecev. Zadruga je naša delavska ustanova in če je ne morem drugače podpirati, ker imam hrano v restavrantu, jo hočem podpirati vsaj na tak način; doma pa itak ne bom ostal v soboto. Rajši grem med naše zadržančarje, kot pa kam drugam, kjer bi se za vstopnino 50 centov dolgočasil. Tukaj pa plešeš po zvokih fine godbe in zraven tega si pa še za večerjo prihraniš, katero dobiš za nameček."

"Imaš prav! In oh, kakšno večerjo ti znajo napraviti te naše zadržarice!"

"Torej staviš predlog in ga kar takoj podpiram, da se vidi mo 23. januarja, leta 1932 po Kristovem rojstvu, točno ob sedmih zvečer v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd."

To želi tudi slušateljica tega razgovora, ki se podpiše

Rose Hayny, tajnica.

Barberton, O. — Zadnje nedelje se je povrnil domov naš "Daljnogled" po večmesečni odsotnosti. Seboj je pripeljal tudi krasnega srnjaka, ki ga je menda pobil neke v Minnesotskih gozdovih. In ker je naš "Daljnogled" pravi gentleman, ga je podaril našemu lovskemu klubu in posledica tega bo srnjakova večerja v nedeljo večer, 24. januarja, v prostorih društva Domovina. Večerja bo prosta za člana in povabljeni goste. Vsak član kluba povabi dva, a predsednik jih povabi pet.

V nedeljo je imel naš lovski klub sejo ter volitev uradnikov za tekoče leto. Predsednik je zopet Jože, kar je tudi prav, ker se je še vedno izkazal, da je bil kos svoji nalogi. Izrazil se je, da mu je v čast in ponos biti predsednik lovskega kluba in kmalu po teh besedah se je pokazal na mizi ohajčan, kar je napravilo na navzoče jako "dober" utis.

Urad podpredsednika je dobil Rude Puc. To je naša kraška korenina in dober družabnik. Tajnik je pa Andrew Bombach, doma iz Rakeka, po domače Malgov, ki je bil že v starem kraju "raubšic," torej se dobro razume na to stvar. Blagajnik je pa kot vedno naš Jerry, jako dobra duša, dasi vedno molčeč. Postanec pa bolj zgovoren, kadar se odpre lov za zajce.

Dalje imamo tudi enega nadzornika, ki pa ni nadzornik, ampak je proglasen za kritika. Pod njegovim nadzorstvom bo predsednik. To šaržo je dobil Charlie. Kako bo on vodil ta posel, je težko reči, pokazala bo pa bodočnost.

Gotovo bi ta ali oni rad vedel, koliko premoženja ima naš klub. No, pa pogledjmo. Denarja je \$38.16, dalje imamo moderne strelišče na lončene golobe, precej ohajčana, ki se nahajajo v spodnjih prostorih pri naših prijateljih, (številu se ne pove), dalje pet psič: "Brandy" je pa moškega spola, ki je že precej v letih, pa še vedno zvest svojemu poklicu. K inventarju se šteje tudi 12 pušk različnega kalibra. Pozdrav!

John Garbor.

Cleveland (Collinwood), O. — Poročilo od East End Social kluba je zopet tukaj. Da se uspešno deluje, je dokaz pretečenega leta. Pomagalo se je revnim družinam, kar je bilo največ mogoče in v kolikor so sredstva dopuščala. Razdelile so članice živež in obleko pred božičem, toda če hoče človek živeti, potrebuje živeža vsak dan. Zaslужka ni nikjer in revnih še vedno več prilgasi s prošnjami, če jim je mogoče kaj pomagati.

Da pa klub dobi potrebna sredstva v ta namen, priredi vsak mesec po eno card party in vabijo prijatelje, da se udeležijo v kar največjem številu mogoče. Tako se pomore vsaj najbolj bednim, če mogoče vsak teden z nekoliko živežem. Poročano je bilo, da so priredile card party Mrs. A. F. Svetek, Mrs. John Videnshek in Mrs. Philip Močnikar. Ta mesec pa priredita card party Mrs. Plevnik in Mrs. M. Mol. Prostor bosta dala na razpolago ta večer Mr. in Mrs. Vavpotič, to je 185. cesta in Lake Shore Blvd. Card party se vrši v soboto 23. januarja. Na razpolago bodo karte in dober prigrizek. Za vsako mizo bo lepe darilo. Za zabavo bo igral orkester kluba Ljubljana. Vstopnina je 50c za osebo in se dobe vstopnice pri članicah. Pridite, da s tem skupno pomagamo lajšati gorje najbolj prizadehim.

Torej ne pozabite priti v soboto 23. januarja na to prijetno card party.

Odhor.

MOJE BOŽIČNE POČITNICE

Piše Mrs. Margareth Kogovšek

Pravijo, če človek dlje gre, dlje mu kažejo, ali pa: več ko potuje, več si potovanja želi. Tako je tudi z menoj. Dasi sem bila na počitnicah julija meseca v Lemontu, Ill., pa sem takrat na veliko jezo mojega soproga prehitro prišla domov. Prepričan je bil, da se me je odkrižal vsaj za par tednov, jaz pa, saj poznate ženske muhe, sem pa mislila, da ga bom veselo presenetila, sem prišla pa že ob tednu s počitnic. Rekel ni sicer nič, niti pozdraviti me ni imel časa. Na tihem je najbrže premišljal, da se me bo že odkrižal za kak teden, da bo tako tudi on dobil nekaj počitnic. Videla sem, da nekaj tuhta, pa mi na moje vprašanje ni rekel drugega kot da mi bo napravil "surprise." V decembru enkrat sem ga pa le toliko spravila v dobro voljo, da mi je rekel, da lahko zopet grem na počitnice v Lemont za en teden. Pripomnil je, da mi svetuje iti na počitnice sedaj, ko ni vročine, ker se ni bati, da bi me vročina nazaj prignala.

Če kdo misli, da se mi je s tem njegovim prijaznim predlogom zameril, se zelo moti. Seveda, udala se pa tudi nisem, kako grozno rada da grem. Delala sem se, kot da mi je vseeno, vendar sem se strašno bala, če bi besedo nazaj vzel.

Pa sem se kar odpravila na 27. decembra o polnoči in se odpeljala iz Clevelanda. V ponedeljek, 28. decembra sem bila že v Chicagu. Najprej sem se oglašila v župnišču, kjer se me ni nihče nadejal. Še Father Odilo so bili presenečeni, da so me tamkaj dobili, ki so ravno prišli iz Detroita na Baragovo zborovanje. Da pa ne boste mislili, da sem samo okrog hodila, naj povem, da sem šla najprej k sv. maši, nato pa na obisk k prijateljcem Mr. in Mrs. Ožbolt.

Popoldne se je pričelo zborovanje Baragove zveze v žolski dvorani sv. Stefana. Ogromno je delo, katero vrše naši neustrašeni čestiti gospodje, ki so se

zavzeli za to veliko delo, beautifikacijo škofa Barage. Navzoč je bil tudi Mr. Anton Grdina iz Clevelanda. Da sem bila na zborovanju Baragove zveze, se imam zahvaliti našemu društvu sv. Jožefa št. 169 KSJK, ki me je oblastilo, da sem to društvo zastopala. Hvala vam, Jožefovci in vam želim, da bi dobili najmanj štiri nagrade sedaj ob novem letu, nagrade za pretečeno leto.

Se isti večer, dasi bolj pozno, sem dospela s pomočjo Rev. Benedikt Hoge in njegovega avtomobila v Lemont. Prihodnji dan sem posvetila Lemontu. Lepo je tam poleti, toda tudi sedaj je tam prijazno, kajti človek v resnici misli, da je v stari domovini. Kako dobro dene človeku, ki je vedno v mestu, da se malo navzije svežega zraka v prosti naravi. V mestu nimamo drugega kot hiše, pa zopet hiše, pa ceste in tovarniške dimnike.

V sredo, 30. decembra sem se podala v Joliet, kjer je glavni sedež naše K. S. K. Jednote. Z Mr. Zalarjem, gl. tajnikom in drugimi odborniki sem se bila že prej v Chicagu seznanila. Glavni vzrok, da sem šla v Joliet, je bilo naše društvo. Kajti pri tako velikem številu članstva je težko delovati, ako se od časa do časa ne uredi z gl. uradom. Zato tudi ni kazalo drugače, da smo pobrali vse reči skupaj in jih nesli tje v Joliet, da jih tam pregledajo in uredijo tako, kakor mora biti, da se zamore tako veliko društvo lepo v redu voditi naprej. Mislim, da je bilo sedaj prvič, da se je neslo društvene knjige na gl. urad in to na stroške društvenega tajnika. Upam, da bo šlo seda vse v lepem redu naprej.

Najprvo prav lepa hvala vsem uradnikom in uradnicam v gl. uradu za tako prijazen sprejem. In našemu gl. tajniku, Mr. Joseph Zalarju. Seveda, on je bil nemalo začuden, ko sem mu izročila naše društvene knjige, toda pokazal je takoj vso vljudnost in dobro voljo in je knjige obdr-

Če verjamete al' pa ne.

Zvedel sem nekaj novega, kar me je močno pograbilo in zatrlo vse veselje do bodočega življenja. Zvedel sem namreč, da so naši pametni, cenjeni in spoštovani mestni očetje v Euclidu na zadnji seji sklenili, da bo vsak, ki bo po svoji krivdi ali po krivdi drugih nažetan, natreskan, nalit, ali po domače povedano: v rožcah, eksemplarično kaznovan s \$50.00 kazni in 30 dni na ričet. To je jako žalostna novica za nas in za ohajčana, ki je s tem dnem izgubil vse moje simpatije in ga bo moral vrag vzeti samega dolgočasnja in zapuščenosti.

Oh, pa so šle po gobe vse tiste krasne noči in jutra, ko smo se oprijemali lamp na rožniškem klancu!

Se reče, saj se je meni nekaj takega sanjalo še po lanskim volitvah, ko smo izvolili "prijatelja" Slovencev in — ohajčana in ga nisem napravil nič. Tisti sodček, ki mi ga je Jernejc šepkal, pa že sedaj lahko trktrakar narobe obrnem pa ne bo toliko ven priteklo, da bi se jezik pregrešil.

Da se boste torej vedeli ravnanje, dragi prijatelji in mi ga ne boste silili. Ker povem vam po pravici, da ne bi šel rad za 30 dni drva žagat, posebno ne, odkar sva v jezi in ne govoriva z našim županom Iličem. Mu ne privoščim tistega veselja, da bi me deval spat na prično in me pital z ričetom.

In ne samo na cesti, tudi doma se ga ne smete naliti. Bajje je bila sprejeta predloga, da vsak državljani in prebivalec našega slavnega mesta, ki se pregreši nad ohajčanom doma, mora takoj obvestiti telefoničnim potom rešilno postajo, da ga pridejo iskat in mu dajo spomin pridnosti za 30 dni.

V spomin mi prihajajo besede pesnika Naceta, ki je zapisal pred volitvami: "Če ne boste volili prav, boste dobili suhaške kozake v mesto!" Njegove vroške besede so se izpolnile: volili nismo prav in dobili smo kozake.

Pa naj bo to že tako ali tako, eno bi pa le rad vedel: kam nas bodo vse spravili, če bodo to postavili dobro in temeljite izpolnili valji?

Pa še to: ali bodo dali po 30 dni na ričet samo navadne, titular meščane, ali tudi župana in njegove cenjene svetovalce?

Pa še to: če fantje mislijo, da bodo mene uritali se motijo! bom hodil pa po zaverteh domov.

Bila sem na cilju, kamor sem bila namenjena, namreč obiskati mojega daljnega sorodnika Joseph Metelna. Razume se, da je bil sprejem zelo prisrčen in izvrstna postrežba. Potem sem obiskala tudi našega bivšega kaplana, Rev. James Kozaka, ki je bil obiska zelo vesel. Hvala mu za sprejem in prijaznost.

(Dalje prihodnjič)

POZABLJIVE ŽENSKE

Dokazano je, da je 70 odstotkov vseh predmetov, ki so izgubljeni ali pozabljeni na uličnih železnica, na busih in drugod, pozabljenih od žensk.

LETO 1931

Blagi pokojnik je bolehal celih 365 dni na griži in kljub našemu silnemu prizadevanju nam ni bilo mogoče pridržati ga pri življenju.

Premislite zapuščajo v tej deželi obilo žalujočih, gladnih in raztrganih, katerim pa za enkrat ne moremo pomagati.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so skozi ves čas boleznin pokojnega z nami sočustvovali in nam stali zvesto ob strani. Takih zvestih prijateljev je dandanes jako malo, zato se pa te toliko bolj ceni in spoštuje. Bodite prepričani, dragi prijatelji, da vam bomo vse to poplačali s obljubami, ali pa kako drugače.

Dragega ranjkega priporočamo v blag spomin in naj v miru počiva!

HOOVER, stric,
PROSPERITETA, svakinja,
REPUBLIKANCI, otroci.
Washington, 20. jan., 1932.

Louis L. Ferfolia
SLOVENSKI POGREBNIK
3515 East 81st St.
Tel. Michigan 7420

V SPOMIN

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Začeni s prvim januarjem, je bil uveljavljen čisto nov zakon za oskrbovanje in razdeljevanje zapuščin. Radi tega je potrebno, da si kolikor mogoče zapomnimo izpremenjene postavbe, ker prej ali slej bo vsak izmed nas zainteresiran v eni ali drugi zapuščini. Nekaj o teh novih zakonih bom danes napisal v tej koloni, če pa hoče kdo kaj več pojasniti, naj piše na moj urad, 1119 Hippodrome Bldg.

Najbolj pomembna izprememba glede zapuščin se tiče razdelitve zapuščin med dediče. Nova postava glede tega je sledeča:

1. Ako umre mož ali žena in ostanejo samo otroci, se razdeli med otroke tako, da dobe vsi enak delež.

2. Ako umre mož ali žena in zapusti soproga ali soprogo in starše, pa nič otrok, potem dobi preostali soprogo ali soproga tri četrtine, starši pa eno četrtino.

3. Ako umre mož ali žena in zapusti soproga ali soprogo in enega otroka, potem dobi soprogo ali soproga polovico zapuščine in otrok pa drugo polovico.

4. Ako umre mož ali žena in zapusti soproga ali soprogo in več kot enega otroka, pa dobi preostali soprogo ali soproga samo eno tretino zapuščine in otroci pa dve tretini.

5. Če pa umrje oseba in ne zapusti ne moža ali žene in ne otrok, ampak samo starše, dobe vso zapuščino starši.

6. Če pa ni preostalih drugih sorodnikov kot bratje ali sestre, potem se zapuščina razdeli med te enake.

To je jako važna izprememba postav, ki dele zapuščino in vam bo v korist, ako si zapomnite, ker ne veste, kedar boste morali v enakih slučajih odločevati. Seveda, ta zakon ne prepoveduje drugačne razdelitve potom oporoka. Če vam ne ugaja ta razdelitev po zakonih, potem skrbite za to, da si naredite dobro oporoko.

Pomembna je tudi postava št. 10506-3 O.G.C., ki pravi tako: "Noben probatni sodnik ne sme dovoliti da bi kdo drugi reprezentiral ljudi v zapuščinah ali kar se tiče zapuščin, kot odvetniki, ki imajo dovoljenje od najvišje sodnice države Ohio." To pomeni, da nihče drugi, razun odvetnika, nima pravice zastopati zapuščine ali dediče pred probatnim sodiščem. Poleg tega zahteva postava, da se vpiše ime odvetnika, ki bo ravnal za zapuščino, v sodniške knjige pri imenu zapuščine. Svetujemo vam, če imate priliko, da vpišete slovenskega odvetnika, katerih vam je več na razpolago, in ki vam bodo vse v vašo zadovoljnost opravili in pa pošteno. Vse te postavbe so namenjene, da varujejo ljudi pred takimi, ki se izdajajo kot izkušeni administratorji zapuščin, vendar pa nimajo pravice zastopati vas pred sodnijo. Pregovorijo vas, da dobe zapuščino v svoje roke, potem pa mešetarijo s tem in tje in čez leta imate pa sitnosti, ker ni bila stvar pravilno urejena. Kadar se počate s zakoni, je treba človeka, ki razume postavbe in to ni nihče drugi kot odvetnik.

Tretja velika izprememba se tiče računov, ki jih morajo položiti oskrbniki zapuščin na sodišču. Pod novim zakonom je mogoče glavni račun vložiti pe preteku devetih mesecev, ko je bilo treba poprej čakati celo leto. Videti je iz tega, da se lahko po devetih mesecih izplačajo dediči in ni treba čakati celo leto, kot do sedaj. Včasih je sedela zapuščina tako zapletena, da je nemogoče sklončati vsega v devetih mesecih, toda to so izjemni slučaj.

Marsikdo čitatelj ima mogoče trirjati od kake zapuščine, če mu je bil umrl dolžan. Zapomnite si, da morate oskrbniku ali administratorju zapuščine predložiti spisan račun, v ka-

terem dokazujete, da vam je bil umrl dolžan in kaj vam je bil dolžan. Da boste sigurni, morate vložiti tako trirjate v štirih mesecih po imenovanju oskrbnika od sodnije. Če čakate dlje, lahko izgubite priliko iztirjati svoj dolg.

Administrator ali oskrbnik mora predložiti probatnemu sodišču v petih mesecih po imenovanju vse njemu znane dolge, ki se nanašajo na zapuščino. To je nekaj popolnoma novega in ni bilo prej v veljavi. Sodnija zasliši to zadevo in če ni nobene pritožbe proti izplačitvi teh dolgov, potem se izplačajo.

Med novimi zapuščinskimi postavami najdemo tudi točko, ki odvzame vso pravico do zapuščine ločenemu možu ali ženi. Po starem zakonu je bilo treba definitivno vpisati v sodniški zapisnik ob času ločitve, da ločenca nimata nobene pravice do medsebojnega premoženja. Ločitev zakona pa danes

avtomatično izbriše vse pravice. Velikokrat se je prej zgodilo, da je ločeni mož ali žena zahtevala in dobila delež premoženja od svojega ločenega moža ali žene.

Nemogoče mi je popisati vse izpremembe, katere uveljavlja novi zapuščinski zakon. Nekatere sem vam popisal danes, druge bom pa pri drugi priložnosti. Najpomembnejša izprememba je seve glede razdelitve zapuščinskega premoženja med dediči. Kar se tiče oporok, ostane po starem, podpisana mora biti od tistega, ki hoče napraviti oporoko in dveh prič.

To je prva izprememba zapuščinskih zadev v državi Ohio v približno zadnjih petdesetih letih in zato je jako pomembna za vse ljudi, posebno ker ni samo izprememba, ampak čisto nov zakon, ki odvzame in nadomestuje starodavne postavbe, spisane in uveljavljene med angleškim in ameriškim narodom že več sto let.

Vesti iz domovine

—Št. Jernej, 27. decembra. Kakor vsako leto, tako je tudi letos 76 naših fantov in mož na Štefanov dan v slovesnem sprevodu jездilo v Staro vas in ondaj počastilo spomin tega prvega mučenika. Na čelo sprevoda je — kakor običajno — jездil g. Lampe, še vedno aktivni "general," ki je sprejemal raporte, dajal povelja in sploh skrbel, da je bila celotna kavalarija v najlepšem redu. Njegov adjutant je bil g. Šebela, dobrodušni rojak bratske Češke in priznani pobornik ter iniciator vseh javnih naprav in prireditvev.

Za razvedrilo je skrbela godba Prosvetnega društva, ki je s svojimi veselimi koračnicami dajala takt tudi iskrim konjem, da so, okrašeni in lepim cvetjem, ponosno stopali proti prijazni cerkvi na nizkem griču. Ob prihodu pred cerkev je bilo darovanje. Jezdci so jездili okoli hiše božje, metali svoje prispevke v nabiralnik, ter se tako tudi z darovi poklonili sv. Štefanu, svojemu patronu in zaščitniku.

Res, lepi so božični in drugi običaji našega naroda, polni pozicije in simbolov. Skrbimo, da ne bodo izumrli, ampak da se ohranijo in zopet vpostavimo v vsej prvotni obliki in miselnosti. saj so last našega naroda, last naših prednikov, ki so črpali iz njih moč in silo, da so zmagali sovražno silo in ohranili svoj jezik.

—Cirkularka mu odžagala desno roko. Pretresljiva nesreča se je pripetila v vasi Ortenek pri Ribnici. 27. letni Alojzij Levstik, žagar iz Orteneka 1, je žagal na cirkularki les. Po nesreči je prišel približno cirkularke, ki mu je v hipu odrezal desno roko v sredi med komolcem in lehtjo.

—V žužemberku je umrl g. Anton Zlajpah, hišni posestnik ni bivši usnjari. Poznan je bil po bližnji in daljni okolici kot dober usnjari in dolgoletni stariš na usnjarskih "bratov."

—Umril je na Jesenicah hišni posestnik Janez Repe, pristen avtohton Jesničan, kakoršnih je danes le še prav malo. Bil je eden izmed soustanoviteljev jeseniške požarne brambе in njen agilen član do svoje smrti.

—Smrtna kosa. V nedeljo je bila v Leskovcu ob veliki udeležbi pokopana znana Neža Košič, ki je dosegla lepo starost 72 let in je bilo vse njeno življenje posvečeno delu. Kakor njeno življenje, tako je bila lepa njena smrt. Bila je še pri polnočni sv. maši. Na Božič je bila tudi še pri večernicah, nato pa je v domači hiši, kjer je gospodinjila celih 37 let, še vestno opravljala hišna dela. Pokojnica je bila splošno priljubljena in spoštovana. Njeno dobro srce so poznali vsi, ker je vselej imela radodarne roke za trpeče in siromake.

—Majšperška tovarna ustavila obrat. Kakor smo izvedeli, je tovarna ustavila svoj obrat 25. decembrom ustavila svoj obrat ter odpuštila delavstvo. 140 delavcev je izgubilo s tem zaslužek in to ravno za Božič in v začetku zime. Ustavitev obrata je sledila radi splošne krize in pomanjkanja naročil, tako da je tovarna, ki je že dalje časa obratovala samo v omejenem obsegu, sedaj bila prisiljena delo sploh ustaviti za nedoločen čas.

Z ustavitvijo dela v majšperški tovarni je težko prizadet ves ptujski okraj. Bilo je to v zadnjem času še edino podjetje, ki je obratovalo ter nudilo številnim družinam revnega okolisa zaslužek in življenje. Ljudstvo je tu v vinorodnem kraju silno revno ter mu je bil vsak zaslužek dobrodošel. Udarček je tem hujši, ker se ne nujno nikjer možnosti kakega zaslužka.

"RANJENA SRCA" NISO VEČ MODERNA

Po nedavno priobčeni statistiki, se danes več zarok razdre, kot se jih je pa pred svetovno vojno. Nekateri vidijo v tem lahkomišelnost in premajhno zavest za svetost takih zarok. Druugi pa pravijo, da je ta sodba krivična in da je veliko boljše, če se zaroko pravočasno razdre, kot pa skleniti zakon, ki bi moral da ne bil srečen. Ljudje so danes mnogo sentimentalni in razsodba je previdnejša in pametnejša.

Ako se je v prejšnjih časih razdrlo zaroko, je to pomenilo zlasti za dekle veliko sramoto. Ljudje so natočevali, ugibali in obsojali in bivša zaročenca sta imela prav težke čase nekaj časa. Dekle, ki je zaroko razdrlo, je še celo prav težko dobilo drugega fanta. Danes se ne polaga nikake posebne važnosti, ako se zaroka razdre. Ljudje pravijo: zaročenca sta uvidela, da nista ustvarjena eden za drugega in bosta odslej vsak zase iskala srečo. Nič več se stvar ne odeva v plašč temne sumnje in jeziki ne brusijo več toliko kot včasih o zaročenih, pač pa se raje odbrava korak zaročencev, ki sta si stvar dobro premislila, predno sta napravila usodopolni korak.

To je gotovo napredek. In na vsej stvari se tudi ne vidi več take silne nesreče, kot včasih, ker se je svet že navadil, da ne vidi ljubezen več v tistih mavričnih barvah. Kadar se razdre zaroko, se ne govori več o "ranjenih srcih," ker to ni več moderno. Včasih se zgodi, da zaročenca toži, ako je zaročenec bogat, za odškodnino in ako kaj dobi, je srce popolnoma ozdravelo. Take rane se sploh hitro celijo in stvar pade v pozabljeno. Ako bi kdo današnjih mladih ljudi rekel, da ima srce ranjeno in ubito, bi se mu smejala.

JOHAN BOJER
IZSELJENCI
ROMAN

Učitelj Berg ni znal plesati, vsaj ne dovolj dobro — in razen tega — moral bi objeti žensko okrog pasu, in tega ni maral. Ampak šel je k župniku in rekel: "Hudiča, da ne znam napisati nobene pesmi."

"Pst, učitelj ne sme preklinjati."

"Da, da, ampak zdaj vem, zakaj je treba ljudi z gora in morja, da premagajo prerijo. Ti imajo torbo in dušo polno divje prirode iz domovine. Od nje živijo v samotni pozimi in poleti. Gore in morje so prišle ravnini na pomoč, vraga, kakšna pesem bi to bila."

"Napiši jo vendar!"

"Ko bi jo mogel. Jaz ne morem ničesar, kar bi hotel."

Zdaj plešejo renski ples. Na mah je plesišče polno. Anton Noreng poskakuje s svojo rdečelaso ženo. Prav tako slabo ji gre kakor z jezikom in vero. Ona tega plesa ne zna, njeno dolgo telo se upira in noče poskakovati kakor zajec. Nazadnje morata prenehati in vsa oznojena in divja zbeži od njega k starim ženam.

"Pojdi, Ana!" Morten jo je povabil na ples, sedela je za mizo, kjer so točili kavo, še zmeraj lepa s svojim ovalnim obrazom, v katerem pod temnimi lasmi. Ali je mislila na nekdanje čase? Ali na Pera? Plesati, ne, ne, zmajala je z glavo.

"Kar pojdi, Ana, nocoj smo vsi mladi."

In — ali ni bila sramota — res jo je pripravil, da je zaplesala z njim. Ah, bilo je petnajst let, kar je zadnjikrat plesala. Zdaj pa pozabi vse, kar se je zgodilo v tem času, pozabi na to, kje je, vidi domovino, planine, domačije, jezera, spominja se si njega binkoštnega večera, s krešovi na hribih, z mladino, ki se igra na zelenem travniku. Pleše svoje lastne spomine, nekoč je bila najlepša dekle v nedeljo pred cerkvijo — da nekoč.

Ali pa mislite, da je Karen Skaret mogla sedeti pri miru? Ne, njenega lastnega moža, Kala, je obsedel vrag. Prišel je, neroden in koren, šop las pod brado mu je popolnoma osivel, ampak kljub temu je hotel plezati in se izpostaviti zasmehu. "Za nobeno ceno, izpusti me, saj si nor!"

"Kar pojdi."

Stari dedec je prav res znorel. Ni cdnehal. "Kar pojdi, žena, kar pojdi, dolgo je, kar sva zadnjikrat plesala."

"Bodi vendar tiho. Anders naju vidi!"

"Podi vendar, satan naj te vzame! Da, ali pa grem in vzamem Ano!"

Karen se preplašeno ozre na Ano, ne, z njo prav res ne sme pričeti, rajši se odloči. In še preden se zave, jo Kal potegne s seboj v vrtnice. Na glavi ima črno ruto, stari šal s pikami ima navzkriž preko prsi in spetega na hrbtu. Stara je in kriva, vseh trideset let, odkar se je poročila, ni plesala. Zdaj pa, Bog ji odpusti greh, poskakuje s Kalom, prav gotovo se je opil! Če bo ostala živa, se ji bo samo Bog zahvaliti. Plesata. Zdaj ji zdrsi ruta na tilnik, pokaže se glava s sivimi redkimi lasmi, hvala Bogu, da si jih večraj umila. Da, da, marsikaj sta pretrepala, odkar sta poslednjikrat plesala. Zdaj pa se spominja njunih mladih let in prve lepe dobe, ki sta jo preživela na malem posestvu pod skalami. Da, jutri mora skuhati nekaj dobrega, na vsak način morata iti kmalu skupaj k obhajilu.

Kenčano! Puh. Tedaj zakliče Ola: "Ali ne more nihče zadržati enega plesa, da bi se tudi jaz malo zavrtel?"

Pristopil je neki mož iz Satersdala, vzpel vijolino, jo nežno stisnil pod brado, uglašal, šel z lo-

kom preko strun. Nazadnje je sedel in njegove oči so bile vse dvije, ko je igral.

Poskočni ples! Zdaj se ozirajo na Elzo in Ola — onadva plešeta. Prav gotovo jo je začaral, kakor v viharju se vrtita po dvorani. Zasučé jo z roko krog in krog, orumenela, svilena obleka fřfota, nato jo spusti, zaploska z rokami, na pravi kolo, da mu noge visoko švignejo po zraku, se divje zavrti na eni sami peti, pograbi Elzo in se zasučé z njo po veliki dvorani, da morajo drugi prenehati in se umikati. Ali je ni učil ljudskih plesov, tistikrat ko je bil še pastir na Dyrendalu. Seveda, ona se še vsega spominja. Ne, kako se vrtita v plesu, čeprav nista več tako zelo mlada.

Tamkaj ob steni pa sedi dekle, s katero ves večer ni še nihče plesal. Pavlina iz Skareta je. Ne, lepa res da ni bila, imela je nekaj grobege, nekaj moškega na sebi, lasje so bili kakor predivo, obraz širok s štrlečimi očmi. Delala je kakor mož na polju in kakor žena doma v koči, vsa ta leta, kar so prišli v prerijo. Težko je bilo na polju, še težje doma. Ko so legli možje k popoldanskemu počitku, je morala pomagati materi prati in kuhati. Ko so zvečer skončali delo na polju, je morala spet zgrabit in molsti in kuhati. Ali je bila utrjena? Ne, ampak bridko ji je bilo, posebno, kadar je pogledala materinega ljubljénčka. Da, da, ali zdaj ima vsaj svoj delež zemlje v preriji, nihče ne bo prisiljen skrbeti za njno, čeprav se svoje žive dni ne bo omožila. Ampak mlada? Da, bi bila mlada, ni nikoli utegnila. Mlada sta bila fanta in mlada je bila Siri, ki je bila od nekdanj očetov ljubljénček.

Počasi so ljudje pričeli odhajati. Skozi vrata je prihajal mraz kakor bel dim. Slišati je bilo, kako se izgublja zvončkanje kraguljkov v preriji. Da, da, za zdaj je igre konec.

"Takah praznikov moramo imeti več!" je rekel župnik ob slovesu. "Hvala za nocoj."

VIII.

Ko je šlo na pomlad, je peljal Anders Skaret na vozu neko krsto s postaje proti cerki. Bil je Per Foll, ki se je končno povrnil. Poslali so njegovo truplo iz norišnice, ker je vdova tako hotela.

In ko je stal župnik Oppegard ob grobu in vsi stari naseljenci okrog njega, je spregovoril z dvignjenim glasom: "Tukaj leži mrtev vojak. Padel je v boju, ne samo v boju za vsakdanji kruh, ampak v večni borbi človeka, da bi si osvojil zemljo. Potem so grob zasuli in Per Foll je počival ob strani Erika Fossaa.

Če je odslej prišel kdo k Ani in ji rekel, naj vendar proda farmo, zdaj ko so se zemljišča tako podražila, je samo zmajala z glavo. Kal je moral še dalje obdelovati njena dva deleža za polovico pridelka. Ana je sklenila, da mora eden izmed sinov podedovati posestvo po očetu.

Ne sicer najstarejši, Izak, ki je imel rjave oči in temne lase, zakaj njega je veselilo samo učenje, ampak drugi sin Per. Ta je bil drugačen fant, velik in krepek in imel je svetle kodrate lase. Kadar je zgrabil za lopato, je bilo, kakor bi gledali očeta.

Tako je sedela Ana ob mnogih zimskih večerih v mali sobi. Zunaj sta bila snežni mež in neskončna ravnina in okrog sebe je imela otroke in jim pripovedovala in pripovedovala o svoji mladosti. Še zmeraj se je tako dobro spominjala domačega kraja, da ga je mogla tudi njim opisati. Zdaj so hodili v šolo, kjer je bil pouk angleški, njihove knjige so bile angleške, njihovo znanje je zrastle iz ameriške zemlje. Če so hoteli slediti materi, so morali napraviti dolgo pot. Ana pa jih je vodila v svojih povestih na smučeh preko strmih bregov in na drsalkah preko bleščečega zamrznega fjorda. Spremljali so jo v

planine, kjer je preživela toliko poletij kot planšarica, srečavali so medveda v gozdu, čuli so pravljico o Huldri, ki hodi v modrem oblaku in z zlatimi lasmi po bregovih in izvablja lepe fante v goro. Gora s snežnimi vrhovi tam daleč zadaj na nebu, kaj je to? Velikan, ki je sedel na zemljo, da bi nekaj časa preišleval. Otroci so se stiskali k njej in začudeno gledali, nikoli še niso videli gozda niti gore, pripoveduj še, mati! Še pripoveduj! Da, da, sedela je tukaj v preriji in pač ne bo nikoli več videla domovine. Njeni otroci so bili Amerikanci in so jo zadrževali tukaj. In vendar, potovanje v mislih z njimi domov je bilo praznik zanje vse. Čudno je bilo Ani, ko je morala skloniti glavo in spoznati, da je mladost prešla. Sicer so ji še kdaj pa kdaj prihajale misli na lepe fante in plesi in veselje, ampak to je prešlo. In vendar nekoč v domovini so ljudje govorili, da je bila najlepše dekle v fari. Ali zdaj je bilo to daleč, da le v preteklosti.

In včasih se zgodi, da jo obišče Bergitta. Otrsa si sneg v veži, vrata se odpro, da, Bergitta je. "Kaj hodiš ob takem vremenu okrog?" — "Ne, hlapec me je pripeljal." Vsako leto skoraj dobi otroka — in za koliko stvari mora skrbeti, zdaj ko se je farma povečala! Da pa je tako bleda in upadla, je temu krivo nekaj drugega in Ana to dobro ve.

"Kako se ti zdaj godi?" vpraša sestra. No, da, že gre nekako. Najhuje je, da ne more spat. Tudi letošnjo jesen je mnogo trpe-la zaradi teme nad neskončno ravnino, zdaj pozimi pa je še težje. Ko bi se le mogla peljati že jutri domov, ali pa ko bi mogla, imeti prepestano ljudi okrog sebe in plesati in se zabavati. Ampak to je zdaj minilo, starost je prišla. Ne preostane nič drugega, kakor sedeti in se jokati.

(Dalje prihodnjič)

DNEVNE VESTI

Ulične druhali ponovno požigajo cerkve

Bilbao, Španka, 19. januarja. Več političnih izgredov se je začelo v tem mestu. Delavci so požgali znamenito cerkev Santadrice. Nemiri so se začeli, ko je neki vpkokojni stotnik dvakrat z revolverjem ustrelil proti nekemu prostoru, kjer je zborevalo 2000 delavcev. Delavci so se razšli, toda so se pozneje vrnili in začeli loviti stotnika, ki se je skril v neki hiši. Iz hiše je stotnik ponovno streljal in ranil dva delavca. Zopet drugi so šli po gasolin in polili bližnjo cerkev, ki je začela takoj goreti. Štiri osebe so bile ubite v preteklih dneh v splošnih nemirih na ulicah. 25.000 ljudi se je udeležilo njih pogreba danes. In pred mestnim zaporom se je zjutraj zbralo kakih 500 komunistov, ki so zahtevali, da oblasti spustijo nekaj zaprtih komunistov. Poroča se tudi, da so komunisti zažgali cerkve v mestih Manfreda, Patriarca in Valencia.

Hudi boji med premogarni milicijo v Kentucky

Harlan, Kentucky, 19. januarja. Oblasti države Kentucky so prepovedale članom National Miners unije zbirati se na sestankih. Oblasti so dognale, da so člani dotične premogarske unije komunisti. Slednji so grozili, da bodo naredili pohod proti mestu Harlan in napadli sodnijo, toda prišlo ni do nobenih nemirov. Pohod se je izjalovil, najbrž ko so komunisti videli številne oborožene deputy šerife in milicijo. Večraj je bil aretiran Charles Peters, vodja Nacional Miners unije. Zaprli so ga radi pijanosti. Vse ceste, ki vodijo v Harlan, ki je glavno mesto okraja, so zaštrane z vojsko in deputy šerifi, ki imajo s seboj strojne puške. V Harlan okraju vladajo skrajno za-

lostne razmere že več mesecev, in napadi in celo umori so na dnevnem redu.

7,000 funtov težak slon častno pokopan

Cincinnati, Ohio, 20. januarja. Tu so včeraj pokopali z vsemi častmi 7,000 funtov težkega cirkuškega slona, starega 120 let. Slon je dolga leta potoval s cirкусom iz kraja v kraj in je bil nenavadno razumen. Menda ga je videla pri raznih prireditvah po Ameriki tekmo zadnjih 50 let polovica vseh ljudi v Ameriki. Za slona so izkopali globoko jamo, in ko so "truplo" položili v zemljo, sta dva druga slona v bližnjem cirkus sprožila top kot v "zadnji pozdrav tovarišu." Slon je dobil mnogo cvetlic na grob.

Kongresman Sweeney govori za dobro pivo

Washington, 20. januarja. Kongresman Martin Sweeney, demokrat iz Clevelanda, je imel danes pred senatnim preiskovalnim odborom znamenit govor, v katerem je zahteval, da se vpiše 4 procentno pivo, tako da mladina ne bo uživala žganje kot je sedaj navada. Govor Sweeneyja je navzoče senatorje naredil globok vtis, dasi so vaje-ni vsakovrstnih dobrih govorov. Sweeney je končal svoj govor sledeče: "Pustimo problem zmer-nosti tam, kamor v resnici spada, v šoli, v cerkvi, na domu. Zrušimo sramotni ovađuski sistem, ki sedaj prevladuje po Ameriki in bodimo vendar toliko razumni, da mislimo, da ni noben greh, ako delavec po končanem delu na svojem domu mirno povžije kozarec dobre pive ali vina. Ne bodimo vendar narod hinavcev!"

Španska vlada pripravlja udarec za jezuite

Madrid, 20. januarja. Španska vlada pripravlja drastične odredbe, s katerimintamerava razpusti družbo jezuitov na Španskem. Baje je predsednik republike, Zamora, že podpisal dekret, s katerim se razpušča družba jezuitov na Španskem in s katerim se vladi daje pravica, da zapleni premoženje sarcastanov. Računa se, da znaša premoženje jezuitov na Španskem nekako \$30.000.000. Jezuiti že dalj časa čakajo kaj enakega in so že pripravljeni na odhod iz španske.

MALI OGLASI

Hiša se odda

v najem, šest sob, in garaža na 1373 E. 171st St. Več se pozve na 952 E. 207th St. Tel. Kenmore 2068-J. (19)

Čedna soba

se da v najem za enega poštenega moškega ali žensko. Jako poceni. Vse udobnosti. Vprašajte na 1208 E. 61st St. (17)

Odda se

v najem družinska hiša z osem sobami, poleg La Salle gledališča. Tudi garaža na razpolago. Oglasite se pri Frank Vesel, 787 E. 185th St. (25)

Gotov denar

plačamo za dober rabljen avtomobil, ki je v dobrem stanju. Pokličite Henderson 0991. (17)

Se proda ali zamenja

Zidana hiša, 9 sob, za eno družino, moderno izdelana, parna gorkota, dve garaži, lot 90x112, poleg Lake Shore bulevarda. Imamo tudi raznovrstne farme za vaše hiše, ali hiše za farme ali prodajalne. Oglasite se pri Louis Merhar, Real Estate & Fire Insurance, 18207 Rosecliff Rd., Tel. Kenmore 0590-M. (17)

KUPON

Ta kupon in 15 centov da danes vsaki odrasli osebi vstop v La Salle gledališče

Iz prijaznosti
Ameriške Domovine in
La Salle Theatre

LIAM O'FLAHERTY

NOČ PO IZDAJI

Roman

Na nekoliko nezanesljivih nogah in težko diha je Gypo mahal po hodniku. Nenadoma je zopet trčil ob steno ter se z prtimi usti v grlu smejal. Nato je krenil naravnost v sobo, kjer je sedel Podgana Mulligan s svojo stražo. Ko je stopil v to sobo, je Gallagher mignil Mulhollandu. Mulholland je prišel k njemu in oba sta izginila v preiskovalnico. Stražniki so se z revolverji v rokah postavili pred vrata, obrnjeni na hodnik. Prva preiskava se je začela.

Gypo se je spustil na stol zraven Podgane Mulligana. Nekaj trenutkov je sedel z rokami na kolenih, bodel v tla pred seboj, diha je skozi nos in migaje s svojimi rilčastimi obrvmi. Nato je dvignil glavo in se ozrl okrog sebe. Pozorno si je ogledal vsakega posameznega oboroženca ter vsakemu pokimal, ko ga je spoznal. Vsi so mu odkimali, a čemerno. Nato se je ozrl proti Podgani Mulliganu, ki je sedel kakor kup nesreče, ter se je v zadregi nakremžil. Popraskal se je po glavi. Snel si je klobuk ter zmeden z njim potolkel po hlačnici, kakor bi si ga hotel izprašiti. Nato si ga je zopet pokrnil. Iztegnil je desnico, kot da se hoče dotekniti Mulliganove rame, a ko mu je bila roka za palec oddaljena od Mulliganove rame, jo je naglo potegnil nazaj. Nato je zaklel, skočil na noge ter se postavil težko sope pred Mulligana.

"Mulligan," je zašepetal zavzno, a le krepko. "Hej, Podgana, kaj delaš tukaj? Hej Mulligan!"

Mulligan se dve sekundi sploh ni genil. Sedel je na svojem stolu s široko razkrošenimi ploskimi nogami in stisnjenimi koleni; z glavo je slonel na dlaneh, ki so mu počivale na kolenih. Drobno, trho telo mu je pokrival težak, črn plašč, ki je nezapet visel okrog njega, da so se konci vlekli po tleh. Klobuk je ležal poleg njega na tleh, kamor mu je neopažen padel z glave. Košati črni lasje so mu bili zmršeni in vlažni. Nato je počasi dvignil glavo in pogledal Gypa. Iz rumenega, upadlega obraza so mu zrle velike, otožne, črne oči, usta so mu bila polna dveh strnjenih vrst rumenih zob. Usta so mu bila široko odprta, podplute oči so mu strmele. Vse njegovo telo, razdejano od sušice, je bilo strašno pogledati. Gypu je zastala sapa, ko se je ozrl vanj. Strah mu je prevzel drobne oči.

"Podgana," je zašepetal, "kaj te je prineslo sem? Človek božji, zakaj nisi v postelji? Oso-rej ni, da bi bolan človek hodil iz hiše."

Podgana je strmel v Gypa, to-po, kakor da ga ni slišal, in kakor da ga ne vidi. Nato mu je glava počasi omahnila na dlani. Stresel se je in molče sedel.

Gypo se mu je tiho približal. Sklonil se je ter se mu doteknil rame, kot da ga hoče potolažiti ali mu izraziti sočutje. Toda toliko da se mu je roka doteknila Mulligana, se je s kletvijo odmeknil. Pod vtisom tega dotika mu je pijane možgane preplavil spomin na vse dogodeke nočnega večera. Razločno je videl samega sebe v krčmi, ko je označil Gallagherju Mulligana kot tistega moža, ki je ovadil McPhillipa.

Nezapno se je ozrl na oborožene moše. Oči so jim izgubljene tava po sobi s tistim naveličanim pogledom, ki je običajen pri ljudeh pod trdo disciplino. Za Gypa ali Podgano Mulligana se niso niti malo zanimali. Gypo je zopet sedel. Glavo si je oklenil z rokami. Stiskal si je lobanjo z vso močjo, v silnem naporu, da bi zopet dobil

oblast nad seboj. Tri minute je tako sedel in zbiral vse moči za napor, da bi premagal svojo pijanost. Komaj si je bil v svesti svojega napora. Nagon ga je svaril pred nevarnostmi, ki so ležale pred njim, nagon, ki mu ga je vzbudil dotik z Mulliganovim telesom. Nprestano so mu plali po telesu valovi nebrzdane delirija, se dvigali po telesu iz prsi proti glavi, s samovoljnim gibanjem morskih valov, kipečih po robu strmega prepada. Glava mu je bučala in omahovala. Oči so se mu utrinjale. Jezik se mu je zapletal in hotel govoriti, peti in se smeja. Nerazložljiva radost ga je prešinjala, radost, ki se ni rodila v njegovem pričujočem jazu, temveč v nekem tujem bitju, ki se je začelo nastanilo v njem. To novo tuje bitje je mogel opaziti z divjim sovraštvom, ko si je stiskal roke ob lobanjo. To bitje je bilo njegov sovražnik. Mora ga premoči.

Naposled je začutil, da ga pijanost mineva, polagoma, kakor ponehava ponoči kaka bolečina. Ni mu izginila, a njeni učinki so se izpremenili. Nikar da bi bil predrzen in razigran, se je počutil premetenega, opreznega, mračnega, kljubotnega, brezmejno močnega. Glava se mu je ohladila in pomirila. Bilo je, kakor da je bil nenadoma oklopljen z jeklom, tako da je čutil na čelu skoraj telesno bolečino od pritiska lobanje na možgane. Roke si je del s čela in videl, da mu bolečina izginja. Zobje so mu obstali. V obraz mu je stopila kamena brezčutnost, ustnice so mu ohlapele, oči so mu strmele v prazno. Udje vsega telesa so se mu razrahljali, kakor atletu, ki mirno stoji, a je le pripravljen, da plane kamorkoli kakor puščica. V skladu s to spremembo v njegovi osebnosti je vstal ponosno, premljeno, gospodovalno. Odrhnil se je. Iztegnil je desnico ter izpregovoril.

"Poslušajte možje," je rekel, "imel sem ga pod kapo, ko sem prišel sem. Nisem vedel, kaj delam. Prav zdajle sem se spomnil, koga sem nagovoril, in to mi je dalo skoraj po duši. Pogledajte ga!" Iztegnil je svoj debeli, kratki, kocinasti kazalec proti Mulliganu. "Ni hotel govoriti z menoj, strah ga je, pogledati me. Vem zakaj. On je tisti, ki je ovadil Frankija McPhillipa, in ve, da sem ga videl."

"To je laž," je zakričal Mulligan, se nenadoma zdrnil ter iztegnil roke in noge navzdol in navzven, kakor da po kaki dirki upehan počiva. Obraz mu je bil spačen od straha, osuplosti in togote. "To je laž, fantje. Laž, vam pravim. Pred materjo božjo in njenim sinom prisežem na kolenih, da se nisem danes genil iz hiše, razen kar sem šel v kapelo molit."

"Ha, tiček moj!" je razburjeno kričnil Gypo. "Ali boste res poslušali njegovo prisego? Ova-duhu je kaj lahko prisegati."

"Nikdar —" je začel zopet Mulligan. A besedo sta mu prestrigla dva oboroženca, ki sta ga prišla za roke, ga potisnila nazaj na sedež in mu z robcem zamašila usta.

Isti čas je planil Gallagher s pištolo v roki iz preiskovalnice čez hodnik. Rumenkast, upadli obraz mu je žarel od jeze. Oči so se mu iskriale kakor ogenj. Za begoten trenutek je pogledal Gypa. To ni bil več mrzli, prezirni, pokroviteljski pogled, s katerim ga je gledal prej v krčmi. Bil je pogled besnega, neizprosnega sovraštva. Prva preiskava ga je o nečem preverila. Gypo zopet je gledal Gallagherja prijateljsko in zaupno.

"Tukajle je," je dejal in pokazal proti Mulliganu, ki se je po vsem životu tresel. "Ve, da je že po njem. Kar zvil ga je, ko sem mu vrgel to v zobe, kar zvil."

Nato je odprl usta in se debelo zasmejal.

Gallagher se je Gypu lahko nasmehnil v oči. V tem smehljaju je tičalo nekaj vražjega. Bil je tako nečloveški nasmeh.

"Pojdita z menoj, priči," je rekel ledeno. "Ti, Nolan, in ti, Mulligan. Zdaj sta potrebna pri preiskavi. Pripeljita ju dva od vas."

Gypo je bodro korakal čez hodnik z izbočnimi prsi, z vzdignjeno glavo in zibaje se v ramah. Mulligana so morali voditi. Ves čas je krčevito ihtel. Stražnika s potegnenimi revolverji sta zopet stopila na svoje mesto pri vratih. Vendar sta bila zdaj s hrbotom obrnjena proti hodniku. Stala sta pričama nasproti. Priči sta sedeli druga zraven druge na majhnih klopčih pred večjo mizo. Oboroženca, ki sta ju privedla v sobo, sta stala tik za njima. Trije sodniki so sedeli za večjo mizo. Gypu in Mulliganu nasproti. Gallagher je sedel za mizo na desni, Mulholland je stal nekoliko za njim ter mu gledal čez ramo v liste, ki jih je oni čital. Sodnikom na desni je sedela Mary McPhillipova sama na svoji klopi.

Nekaj trenutkov je vladala smrtna tišina. Slišati je bilo, kako so vodne kaplje v neenakomernih presledkih druga za drugo padale s stropa na kamena tla blizu stene. Nato je spregovoril sodnik v sredi z utrujenim, zateglim glasom.

"Zaslišite Petra Mulligana, tovariš Gallagher," je rekel.

Toliko da je Mulligan zaslišal svoje ime, je poskušal skočiti na noge, toda mož, ki je stal za njim, ga je potisnil nazaj. Hkrati je položil Gypo roko Mulliganu na stegno in groze zgenil glavo.

"Ali boš mirna, Podgana!" je zarenčal.

"Peter Mulligan," je rekel Gallagher, "poročaj, kod si hodil od danes opoldne do polnoči, ko so te privedli sem."

Mulligan je nekaj časa gledal Gallagherja, preden je odgovoril. Očividno je poskušal govoriti. Ustnice so se mu gibale, toda groza mu je pritiskala konec jezika na gornje zobe. Mogel je samo neslišno brbrati. Naposled se mu je jezik razvezal, in besede so se mu izlivale brez zveze, skoraj nerazumljive kakor pasje lajanje. Nato mu je pošla sapa. Prestal je. Ko je nadaljeval, je bila njegova govorica pravilna in skoraj mirna. Navdal ga je tisti nesmiselni pogum, ki se pojavi pri nervoznih in bojazljivih ljudeh, kadar se nahajajo v položaju, kjer nič ne koristi, so-li previdni ali se kakorkoli ovladujejo.

"Kaj naj pomeni tako ravnanje z delavcem?" je vpil. "Pri vas, možje, ki bi človek pričakoval, da se zavzamete za svobodo delavskega ljudstva. Ali res ne morete najti koga drugega, da bi ga prijel in odpeljal sredi noči, kakor mene, ki pokoncu umiram od jetike? In ki moram vendar še zmerom delati s svojimi rokami, krojiti in vbdati v prizemlju, ki je bolj podobno živalskemu brlogu kot pa sobi. Mene, ki sem —"

"Mulligan," ga je prekinil Gallagher ostro, "zahteval sem od tebe izjavo, kod si hodil od danes opoldne do polnoči. Svetujem ti, da jo podaš hitro. Ne smemo tratiti časa."

Mahoma je izginilo Mulliganu kratkoživo hrustenje. Ginljivo se je ozrl na vse strani. Videl je samo trde, brezčutne obraze. Vzdihnil je in si zakopal roke globoko v žepe od plašča. Nato si je nategnil žepe tesno okrog života in zlezal na stolu v dve gube. Izpregovoril je z mehkim, plahnim glasom.

"Pa pogledjmo," je rekel z očmi, uprtimi v tla. "Danes opoldne, ali recimo, okoli kosila, če

vam je vseeno, sem ležal v postelji. Vse dopoldne sem imel hude bolečine na desni strani od vnetja v pljučih, pa sem moral ostati v postelji. Takole okoli ene mi je dala žena skodelico čaja in eno jajce. Spominjam se, da jajca nisem mogel jesti. No, pa kaj to! Potlej sem moral vstati zavoljo obleke, ki jo moram narediti Micku Foleyju, ko čijažu. Do petka mora biti narejena. Hei se mu ta pondeljek poroči z —"

"Pusti Foleyjovo hčer," je hlastnil Gallagher, "kaj ima ona opraviti s tvojimi poti? Govori nam o sebi."

Mulligan je začel silovito kašljati. Telo se mu je stresalo, da je skoraj padel s klopi. Nato je napad minil. Trepetaje je sedel in ni mogel govoriti.

"Daj no, Podgana," je zarenčal Gypo ter ga sunil s komolcem v rebra. "Prav tako lahko prideš s tem na dan zdaj, kakor kedaj drugič. Kar naprej pa jim povej vse."

Mulligan je pogledal Gypa. Ustnice so mu drhte. Velike črne oči so se mu zalile s solzami. Strašni, ogromni Gypov obraz s svojo pijansko premetenostjo ga ta trenutek ni navdal s strahom. Iz kakršnegakoli posebnega vzroka se je njegova uboga, uničena duša prav takrat nabrala velikega poguma. Veli obraz mu je sijal od duševne sile. Govoril je mehko, nežno, s sočutjem.

"Ni mi, da bi te obsojal," je rekel; "mogoče nisi odgovoren."

"Proketo," je zarenčal Gypo ter skočil na noge. "Kaj hoče reči, zapovednik Gallagher, češ da nisem od odgovoren? Kaj hoče reči? Rad bi vedel, kam meri."

"Sedi, Nolan," je zavpil Gallagher. "Sedi pri tej priči in

daj mir. Sedi, pravim."

Gypo je ropotaje sedel. Strmel je v Gallagherja s tujim, zbeganim pogledom, kakor pes, ki ga je gospodar ostel, in žival ne ve, zakaj. Zdaj je prvič opazil v Gallagherjevem glasu hladen, nevaren zvok. Hip, dva je sedel nepremično; niti dihnil ni; premišljal je o sovražnem zvoku, ki ga je čul v Gallagherjevem glasu.

Navede si je snel pomečkani, okrogli vehasti klobuček. Ne da bi ga pogledal, ga je stlačil v desni hlačni žep.

Mulligan je zopet povzel.

"Pa pogledjmo," je začel, "kje sem bil. Da, tako. Delal sem nekako do poli starih, ali nemara do tri četrt na štiri, ko je prišel Charlie Corigan in mi povedal, da je njegov brat Dave pravkar prišel iz zapora, ko je štirinajst dni štrajkal z lakoto. Saj se spominjate, da so ga prijeli zaradi agitacije za predmetno stanarino. Zgoraj je, je dejal Charlie. No, pa sem stopil gori in govoril smo pri skodelici čaja, takole do šestih. Ko sem odhajal, je bilo natančno šest, ker sem bil na stopnicah, ko je začelo zvoniti Zdravo Marijo, pa sem se ustavil, da sem se pokrižal. Nato sem stekel domov, si oblekel plašč in odšel v kapelo. Križev pot molim za ..."

Prenehal je in zardel. "No, pa to nikogar nič ne briga, za kaj ga molim."

"Že dobro," je hlastnil Gallagher. "Ne ne želimo vedeti, za kaj ga moliš. Mi želimo samo dejstev, ne vraž. V kapelo si prišel ob šestih ali nekoliko pozneje, če hočemo biti natančni. Kako daleč je kapela od tvoje hiše?"

"Nemara da je sto korakov, nemara nekaj več. Če greš

okrog vogala, pri Kanu, je manj. Če pa mahneš po drugi poti —"

"Uh, k vragu pot! Oprostite, Miss McPhillip. Recimo, da je sto korakov. Torej si prišel v kapelo nekako tri minute po šestih. Je to pravilno?"

"Hm... to bi bilo prav... tako približno."

"No, kako dolgo si ostal tam?"

"Tam sem ostal takole do poli sedmih. Potle pa sem stal zunaj in govoril s fratrom Conroyem, mogoče deset minut. Hotel je vedeti —"

"Ali si govoril s kom drugim razen z duhovnikom, ki si ga omenil?"

"Saj to sem hotel povedati. Ko sem se poslovil od fratra Conroya, sem srečal Barnya Kerrigana."

"Kje? Blizu kapele?"

"Blizu kapele. Moral je biti takole petdeset korakov od nje. Tako bi sodil, čeprav nisva nikoli —"

"Samo trenutek. Ali si bil kedaj član naše organizacije?"

"Zakaj me vprašuješ to? Ali ve kdo drugi bolje od tebe, ali sem bil ali nisem bil?"

"Ali si bil član?"

"Seveda sem bil."

"To je bolje. Zakaj si izstopil iz nje?"

"Izstopil sem, zapovednik Gallagher, iz vzrokov, ki so tebi prav tako znani kakor meni. Glas mu je postal strasten in vreseč. "Izstopil sem, ker je edina duša, do katere mi je bi-

lo na tem svetu razen moje žene, moja sestra namreč, prišla zavoljo nje v nesrečo. Pa meni ne gre sodba. Meni ne, meni ..."

"Dobro, že dobro," ga je prekinil Gallagher. "Pustil si organizacijo zaradi osebne zamer. Ali se ta zamera tiče kakšnega posameznega člana organizacije?"

(Dalje prihodnjič)

PRVI SLOVENSKI
PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.

Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.

Randolph 5188 (Tha. V.)

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

Starl Climpermanovi prestori

Henderson 5798

FRANK ARKO, zastopnik

LOUIS MAYER

SLOVENSKA TRGOVINA

DOBRIH ČEVLJEV

7508 St. Clair Ave.

RAZPIS DELNIŠKE SEJE

Glasom pravih Slovenske Delavske Zadrzne Zveze, se sklicuje za dne 24. januarja, 1932 delniško sejo, ki se vrši ob 1. uri popoldne v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

FRANK SUSTARŠIČ, tajnik.

"LUCKIES ne povzročajo draženja grla"

"Seveda kadim LUCKIES. Kadim jih že iz leta 1917. V teh 14 letih sem poskušal druge vrste, toda LUCKIES so edine, katere ljubim. V mojem poklicu pa moram tudi vpoštevati moje grlo, in LUCKIES ne povzročajo draženja grla."

Bill Boyd

"It's toasted"

Zaščita Vašega Grla—proti dražljajem—proti kašlju

In Mokračno-varen Cellophane Obdrža ta "Toasted" Okus Vedno Svež

NARAVNAJE NA LUCKY STRIKE—60 minut z najboljšimi plesnimi orkestri na svetu, in Walter Winchell, kojega današnja naprave tovanja postanejo jutrišnje novice, vsak torek, četrtek in soboto večer preko N.B.C. omrežja.